

Marx by se nedivil

Práce z domova nemá být novým otroctvím

Nové technologie nepřinášejí jen pozitiva v podobě stále širších možností naší zábavy, ale též nové možnosti našeho zotročení. Mnozí z nás jsou ochotni pracovat na sjezdovce i na plovárně, nedíváme se, když zaměstnavatel žádá, abychom odpovídali na mailly prakticky v jakoukoli dení či noční dobu, a práci doma mají mnozí z nás za výhodu.

Jenže opak může být pravda, zrušené hranice mezi pracovním a domácím prostředím působí problémy nejen z pohledu pracovní hygieny, ale jsou komplikací pro rodinné příslušníky a nakonec mohou působit negativně na psychiku takového permanentního pracovníka. Naši pradědové bojovali za osmihodinovou pracovní dobu, kterou my zhusta radostně ignorujeme, protože nám kyne větší výdělek či kariérní postup. To je ovšem chyba a své by k tomu měli říci lékaři, a to nejen psychiatři.

Když se chce někdo zbláznit z přepracování, nezáleží mu na rodině a v práci vidí jediný smysl života, proč mu bránit, že? Čistě proto, že takový expert, dostane-li se do pozice manažera, je nejen nesnesitelný vůči podřízeným, ale poškozují i vlastní firmu. Takovému troubovi s funkcí nevysvětlíte, že lidé nebudou mít lepší nápady, když si neodpočinou, že jejich výkonnost od určité míry a délky stresu klesá a že se zhoršuje jejich odolnost vůči i běžným infekčním nemocem. Proč asi musejí řidiči kamionů dodržovat předepsané přestávky? Jako by takové přestávky či obecněji hygiena práce neměly význam pro každého pracovníka.

Úprava práce z domova zákoníkem práce je pouze začátkem, v sousedních státech už řeší to, kdy a jak smějí nadřízení obtěžovat podřízené mailly o víkendech a prázdninách, a věru to není spiknutí líných proti pracovitým. Je to spíš hráz proti nenasytnosti zaměstnavatele, koneckonců je-li celá naše civilizace postavena na výkonnosti, musejí s novými formami zaměstnávání přijít i nové regulace. Věříme, že budou rozumné a oběma stranám situaci zjednoduší, vždýť rozumný zaměstnavatel by neměl toužit po ničem jiném, než aby zaměstnanec byl schopen podávat stabilní výkon. Pro zaměstnance pak bude důležité, aby si srovnal sám priority, možná bude součástí výuky ve školách vedle mediální gramotnosti i pracovní sebezáchova. Boj za solidní vztah mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem patří historicky k naší kultuře. **Martin Zvěřina**

Co říkají Britové

Cameron: Raději kritiky u toryů než silící radikály

Referendum. Kdykoliv Evropská unie slyší to slovo, zachvěje se v základech. Nyní se bude chvět čtyři měsíce, zda Britové rozhodnou „dobře“, pro setrvání v EU. Z vyššího principu demokratického je výraz „dobře“ nepatřičný. V referendu je volič suverén. Nerozhoduje dobře či špatně, ale prostě suverénně. Jenže tady jde o osud celého projektu evropské integrace, takže vyšší principy jdou stranou.

Lze říci, že je v zájmu většiny obyvatel EU, aby v ní Británie setrvala. Ne pro desetiny procenta HDP, ale pro to, čemu biologové říkají druhová rozmanitost. Odchodem Británie by EU neztratila jen jednoho členu a 65 milionů obyvatel. Ztratila by nenahraditelný díl své politické kultury. Ztratila by společenost, která rozvíjí demokracii už 800 let, na rozdíl od kontinentu nikdy nepodlehla totalitě a stále zůstává ostražitá vůči stádním pudům, ať už mířícím ke zlu či k dobru.

Už pro druhovou rozmanitost je v zájmu Česka, aby Britové hlasovali „dobře“. A premiér Cameron to drží pod kontrolou. Někomu přijde divné, že pro odchod Británie z EU se vyslovují i někteří ministři z řad toryů. Lze to však vnímat i coby řízenou opozici. Když loni začala migrační kalamita, v Německu celá politická třída nekriticky stála za kancléřkou Merkelovou a její „vítačí kulturou“. A pak se strašně divila, že posilují protisystémové strany (AfD) i protestní hnutí (Pegida). Cameron udržuje jádro debaty „pro a proti EU“ na půdě vlastní strany, aby nedával muničím radikálům. Když se pro brexit vyslovil ministr spravedlnosti Gove, Cameron nehorlil proti extremismu, ale prostě řekl: „Lituji, že můj blízký přítel bude v opačném argumentačním táboře. Budeme navzájem pozice toho druhého respektovat.“ Už tento způsob debaty představuje důvod, proč by měla Británie v EU zůstat. **Zbyněk Petrůček**

LIDOVÉ NOVINY

Vydavatel: MAFRA, a. s., Karla Engliše 519/11, 150 00 Praha 5, IČ 45313351, evidenční číslo MK: E 5168, ISSN 0862-5921

REDAKCE:

ŠÉFREDAKTOR István Léko ŘEDITEL Veselín Vačková

VEDOUcí VYDÁNÍ Martin Egved, Petr Závodka,

HLAVNÍ EDITOŘI Tomáš Málek, Kryštof Válek, ŠÉFKOMENTÁTOR Petr Kamberský, VEDOUcí LIDOVKY.CZ Radek Kedroň, ŠÉFREPORTÉR Adam Junek

VEDOUcí REDAKTOŘI RUBRIK Martin Zvěřina (názory), Petr Bušta (domov), Jan Klešla (byznys), Leona Šlajchrtová (svět), Jiří Peňás (kultura), Ondřej Trunečka (sport), Michal Růžička (foto), Barbora Cihelková (Akademie), Josef Chuchma (Orientace), Josef Tuček (Medicína & věda), Lukáš Rous (Servis LN), Kateřina Svobodová (Relax), Petr Bušta (Česká pozice), Vladan Šír (Pátek LN), Eva Hliniovská (Esprit), Jan Klešla (Index) VEDOUcí GRAFICKÉHO STUDIA Štěpán Korčíš, FOTOEDITORI Jan Bezucha, Petr Homolka JAZYKOVÝ REDAKTOR Jan Štěpánek

Adresa redakce: Lidové noviny, Anděl Media Centrum, Karla Engliše 519/11, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Tel. ústředna 225 067 111, dopisy@lidovky.cz, www.lidovky.cz

Inzerce: Mafra, a. s., Anděl Media Centrum, Karla Engliše 519/11, 150 00 Praha 5 - Smíchov, ředitelka inzerce: Michaela Hromádková, michaela.hromadkova@mafra.cz, manažerka inzerce: Lucie Hirschlerová, 607 066 004, lucie.hirschlerova@mafra.cz, konference: Růžena Rousková, tel.: 225 063 106, ruzena.rousкова@mafra.cz, www.mafraevents.cz Inzerce v regionech: Severní Čechy tel. 478 636 311, Liberecký kraj tel. 488 123 311, Hradecký kraj tel. 498 515 311, Pardubický kraj tel. 467 303 311, Jižní Čechy tel. 388 909 313, Plzeňský kraj tel. 374 333 311, Karlovarský kraj tel. 359 404 311, Moravskoslezský kraj tel. 558 959 311, Střední Morava tel. 583 808 311, Východní Morava tel. 576 202 311, Jižní Morava tel. 516 202 315, Vysočina tel. 564 606 311 Předplatné: Informace, objednávky pro tuzemské doručování, změny a přerušení na tel. 225 555 533, fax 225 556 633, e-mail: predplatne@lidovky.cz, www.predplatne.lidovky.cz a na adrese Lidových novin, oddělení předplatného. Reklamacce na bezplatné lince 800 912 912 Digitální vydání: www.lidovenoviny.cz

Tisk: TISKÁRNÍ MAFRAPRINT Praha a Olomouc. Rozšiřuje PNS, a. s., Česká pošta, s. p. Prodáný náklad ověřuje ABC ČR. Četnost: vychází denně kromě neděle, místo vydání: Praha © MAFRA, a. s., 2016 nebo uvedení dodavatele obsahu. Jakékoli užití a šíření částí nebo celku obsahu Lidových novin (včetně jejich překladů) bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Vydavatelství MAFRA, a. s., je součástí koncernu AGROFERT, ovládaného Ing. Andrejem Babišem.

Do Bruselu se spacáký

Najít řešení mimořádné situace vyžaduje přemýšlet mimo zajaté koleje

JAN
MACHÁČEK
spolupracovník LN

Proč by si EU nemohla pronajmout řecké ostrovy a zřídit na nich sběrná centra se skutečně kvalitní infrastrukturou (školy, nemocnice), kde se bude čekat na vyřízení žádosti?

”

bojovat s pašeráky apod. Severoatlantická aliance sice nic takového nikdy nedělá, ale když má pomáhat EU, tak by to snad bylo na místě, ne? Obě instituce koneckonců sídlí ve stejném městě. Angažovanost NATO je správná a přirozená. Kdyby se totiž kvůli důsledkům migrace rozpadla EU, je to snad pro NATO bezpečnostní problém, protože polovina členských zemí EU se dostane do ruské sféry vlivu. K čemu je dobré EU bez EU a k čemu je dobré EU bez NATO?

Krizi eurozóny „řešila“ Evropská rada svým tradičním „muddling through“, tedy upachtěným propatřláním se. Na dramatických mimořádných summitech se projednávaly improvizované a stále záchranné valy, vše nakonec zachránila ECB, která si odvážněji vyloučila své pravomoci a Německo na to tiše a odtážně kývilo. Mimochodem – evropská dluhová krize zažehnána není, je pouze mediálně překryta něčím nálehavějším. Na migraci a Schengen tohle

už nestačí. Pokud se nenajde společné řešení, budou jednotlivé státy své hranice zavírat a přivírat. Mají k tomu zdroje a jako „dočasné řešení“ je to legální. Mimochodem se to v rámci hranic uvnitř Schengenu už děje (Dánsko, Švédsko, Rakousko).

Pronájem řeckých ostrovů

Za nekrabicové myšlení lze považovat i takovou maličkost jako uvažování „přes jednotlivé resorty“. Tak například: když Řecko bude chránit hranici a vybuduje na ostrovech fungující hotspoty, odpustí se mu dluh. To ale může napsat novinář FT Gideon Rachman, evropský úředník a bohužel evropský politik by se asi hrůzou pokrčil. Migrace je přece sociální a bezpečnostní téma a to přece dělá jiný direktoriát než témata měnová a fiskální!

Jako „dábelská“ se představivost evropského úředníka i politika jeví i variantu, že si na investice do ochrany hranice lze půjčit a že si na to může půjčit EU nebo mohou společný dluhopis vydat země Schengenu. Ekonom Larry Summers říká: půjčujeme si teď na důležité věci, když jsou peníze zadarmo nebo se dlužníkům za půjčení ještě platí!

Proč by si EU nemohla pronajmout řecké ostrovy a zřídit na nich sběrná centra se skutečně kvalitní infrastrukturou (školy, nemocnice), kde se bude čekat na vyřízení žádosti? Proč se to oficiálně na summitu nesmí ani vyslovit?

Státy V4 dostaly vynadáno, že si vůbec dovolily uvažovat o plánu B. To je ale přece jasné jako facka, že musí být připravený plán B i plán C. Plán A totiž staví jenom na dohodě s Tureckem. Dohodu s Tureckem je jistě správné hledat. Jenže každý ví, že Turecko je nestabilní, že na jih od jeho hranic je válka, že má napjaté vztahy s Ruskem, s Kurdy, s Assadem. I kdyby současný turecký prezident myslel všechno dobře, je jasné, že musí lavirovat mezi několika stranami najednou. Komu se to nelíbí, ať se zamyslí nad tím, zda EU svou současnou nabídku Turecku na členství myslí opravdu vážně a „upřímně“. Proto jsou plány B i plány C nezbytné.

Autor je předsedou správní rady IPPS

ŠINKANSEN

Jak číst naši vědeckou mapu

Bez zajímavosti není, že tři středně velká centra z Olomouce patří mezi šest publikačně nejčilejších – po přepočtu Hanáci dodávají z celkové sumy nových center 23,7 procenta článků a 45,7 procenta citací!

”

MARTIN
RYCHLÍK
redaktor LN

Anebudovali jsme těch výzkumných středisek trochu moc? Tak se táží politici, byznysmeni, vědci, ale už i široká veřejnost, která se obává, zda nebude muset v dalších letech dopláct na přebytečné laboratoře... Málokdo však občanům na tyto dotazy odpovídá, bohužel. Prý je na to „ještě moc brzy“, „uvidí se“, leckde byly „projekty zpožděny“, ale „indikátory jsou plněny“ atd.

Přes veškerá zjednodušení a rizika, která z našeho přehledu plynou, se LN rozhodly čtenářům podruhé nabídnout přehlednou mapu Česka (strana 4), na které je vyznačeno všech 48 výzkumných center, na něž putovalo čtyřicet miliard z operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI). Podle původních regulí se ale nesměla zapojit „bohatá“ metropole, takže jen kousek za cedulí Praha vrostla veliká střediska jako superlaser ELI, BIOCEV nebo SUSAN.

Mezinárodně sdělným kritériem, jímž se měří kvalita základního výzkumu, bývá publikační výkon a citace. Jak u jednotlivců, tak celých institucí. Pro naši mapu jsme proto jako JEDEN z možných ukazatelů, kam asi centra na počátku roku 2016 směřují, zvolili údaje z databáze Web of Science. I s možnou vztávkou dotčených ústavů, že mají třeba i 31 článků, a ne jen 28; přesnější zpracování je nad redakční síly. Nebylo by ani fér zapasné hodnoty absolutizovat, desítky ci-

tací v medicíně mají jinou „hodnotu“ než psychiatrická studie. Některá centra navíc jdou spíše vsstíc aplikovanému výzkumu, kde se cení patenty, prototypy. Záměrně tak nikoho neskandalizujeme, nepeskujeme – nehledáme jakoby „horší“.

Každopádně: i počty článků leccos napovídají. Bez nadsázky už nyní dokládají, že střediska jako pětimiliardový CEITEC nebo olomoucké RCPTM se budou moci ve svých žádostech o veliké granty – ať již domácí, nebo unijní – opřít o skutečný výzkum, který má ve světě ohlas. A na druhé straně je varování, že výmluvy nemohou nahradit to opravdické bádání...

S daty získanými z respektované databáze Web of Science se dá pracovat. Pohrávat si. Dalo by se i spočítat, kde se vložena eura „nejlépe“ přetavila do studií a poznatků; bez zajímavosti není ani to, že tři středně velká centra z Olomouce patří mezi šest publikačně nejčilejších – po přepočtu Hanáci dodávají z celkové sumy nových center 23,7 procenta článků a 45,7 procenta citací! Větší poměr studií (41,5 procenta) zajišťuje jen Brno se čtrnácti ústavu, ale zase s menším podílem citací.

Analýza, proč tomu tak je, kde co funguje a kde ne, však přesahuje rámeček novin. Je na politikcích. „Z OP VaVpI nakonec nedočerpáme 1,72 miliardy korun. Stav čerpání je 96,48 procenta,“ řekla LN ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD). Nakonec to není takový průšvih, jaký se v Dobešových a Chládkových dobách očekávalo. Ale: ano, center vzniklo až moc. Z takzvaného zásobníku, pod čarou, se jich nahoru nemuselo vytáhnout tolik. A větší částky měly jít těm silným, kteří se budou umět o sebe i postarat.

Pondělí ŠINKANSEN
Martina Rychlíka

Úterý DEPEŠE
Blahoslava Hrušky

Středa ARCHIV
Petra Zídka

Čtvrtek ROZHLEDNA
Petra Kaina

Pátek LÉKÁRNA
Istvána Léka

Sobota CHLÍVEK
Petra Kamberského